

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XII. Mystica Theologia, quare dicatur notitia affectiva &
experimentalis Dei?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Mystica Theologia, quare dicatur notitia affectiva & experimentalis DEI?

DIVINAE hujus contemplationis actus non ab intellectus, aut sapientiae dono, quamvis sit in heroico gradu affectiva & sapientia divinorum notitia, ut nonnulli existimarentur, procedit: ab altiori & uberiori fonte dimidiat, nempe a Spiritu sancto, qui veluti fidelis anima sponsus ei per unitivum amoris amplexum & descolationem immediate conjungit, ac in ipsam ineffabilitatem ac suavissimum illabitur. Quod si illustrationem Propheticam, ac alia gratiae charismata, auctore divo Thoma 2.2. quest.45. & questione 171. non a sapientiae dono, sed ab aliis gratiis, quae gratis dari dicuntur, proveniunt; quid de nobilissima hac unione ac contemplatione erit sentiendum? nisi quod DEUM ipsum per seipsum auctorem agnoscet. Idque ex eo confirmari faciliter potest; quia contemplatio, qua sapientiae habita, vel alicuius alterius doni procedit, ita sollet esse familiaris habent illam, ut quoties velit ad similem contemplationis gradum facile assurgat. Habitibus enim utimur cum volumus: ut vero ad unionem ecstasticam & fructivitatem mysticarum Theologiarum non cum volumus, sed cum divinae dignitatis placere, elevamur. Hac ferme ratione utsi est D. Thomas 2.2. ubi supra, ut ostenderet Propheticam illustrationem a dono intellectus non procedere.

Illud deinde observatione dignum est, mysticam Theologiam, sive mysticam visionem a D. Dionysio ideo vocari, quia & arcana DEI & occultia notitia est, utrumque etiam in caliginosa & occulta cognitione consistat; mystica enim idem locutus quod occulta, ut advertit D. Bonaventura cap. 3. de mystica Theologia part. 4. Dicitur praeceps mystica Theologia notitia experimentalis DEI per effectum, quia supponit ut principium & causam experimentalis DEI notitiam, quae in voluntate praecipue inventitur, & ab ea descendit: nam etiam in voluntate inventitur notitia experimentalis rei amatae, ut praecipue advertit Divus Thomas 2.2. questione 172. articulo 4. ad 2. ubi docet, amorem esse notitiam; & in Psalm. 33. in illa verba, *Gustate & videte, in leibib: Experiencia de re sumitur per sensum, sed aliter de re presenti, & aliter de re absente: quia de absente per visum, odoratum, & auditum, de presente vero per tactum & gustum, sed per tactum de extrinseca a presente, per gustum vero de intrinseca.* DEUS autem non longe est a nobis, nec extranous, sed in nobis. Ierem. 14. Tu in nobis es Domine. Et ideo experientia divine bonitatis dicitur gustatio, I. Petr. 2. Si tamen gustatus, quam dulcis, & Prov. ult. Gustavit, & vidit, quoniam bona est negotiatio eius. Effectus autem experientiae ponitur duplex: unus est certitudo intellectus, aliud securitas affectus. Quantum ad primum, dicit. Et vide: in corporalibus namque prius videtur, & postea gustatur, sed in rebus spiritualibus prius gustatur, postea autem videtur: quia nullus cognoscit qui non gustat, & ideo dicit prius, Gustate, & postea, Videte. Hucusque D. Thomas.

Cui sententia alii etiam Patres subscriptiunt, D. Gregorius Homil. 27. in Evangelia, Amor ipse, ait, notitia est. Et S. Augustinus loquens lib. 7. Confess. cap. 10. de Dei luce inaccessibili, Qui novit, ait, veritatem, novit eam; & qui novit eam, novit eternitatem. Charitas novit eam. Et alibi reddit hujus rationem, dicens: Amor yehemens non potest non ri-

dere quem amat, quia amor oculus est, & amare, videre est. Amor igitur notitia est: iuxta rei ex ratio reddi potest, quia per amorem DEI suavitatem gustamus ac experimentum. Experimentia autem, ut res est, & probat D. Bonaventura Itin. 6. atern. viii. idem est quod notitia. Vnde experientia videtur esse objecti cuiuslibet potentie praesentialis actus & notitia: actus enim virtutes attingunt sua objecta actus, vel passivè, vel utroque actus. Vnde si omnes homines dicunt mihi, hoc esse dulce, per hoc non habeo notitiam experimentalem. De illo etiam quantumcumque probent perrationes, sed opinionem, vel fidem, vel scientiam possem habere. Sed si gustus mens attingit gustabile, vel attingitur ab illo, tunc habeo notitiam experientiam illius. Similiter est de gustu interiori, & aliis sensibus spirituitalibus. Vnde si ego lego, vel audio ab aliquo, quod dulcis est Dominus, & proper hoc non habeo notitiam experimentalem, nisi gustus spirituitalis attingatur a dulcedine divina, ut dicitur cum Iohanna, Fructus eius est dulcis gustus meus ibi loquitur de gustu spirituitali, ut patet in Glossa. Et ista notitia experientia alia perfectissimorum est.

E. paulo infra: Vnde Hugo dicit sic: Non facit perfectum cognitionis virtutem, nisi & habitus virtutis in experientia subsequatur: magistra enim est intelligentia experientia, & illa optime iudicis veritatem cognovit, quia jam non audiendo solam, sed gustando, & faciendo didicit. Hae Bonaventura. Unde hoc experimentalis cognitionis valde excellit DEI cognitionem, quia sine amore & sapore inveniuntur: adeo enim haec nobilis & preclaras cognitionis est, ut de ea merito scriperit Guilielmus Parisiensis apud Germonem cap. 8. de monachis contemplationibus DEI opera nullum plus notificat & agnoscere facit illum, luamque bonitatem, quam ista delectatio, quae cum placenta spirituali recipitur in anima, cum ipse DEUS eam fecerit vultus, postquam se profundè humiliaverit ante ejus matrem.

Ex hac demum intima & fructuosa anima cum DEO unione sequitur transformatio, sive liquefactio, deinde ecclasis, sive defectio totalis personarum, & ad hanc absorptio omnimoda in DEUM, de quibus latius in via unitaria transformatio. Unde de hac unione demum cum Geritone Alphabeto 86. litt. I. concludimus, assertiones, quod iste simplex & actualis perceptio DEI, sive praegustatio quaedam gloriae, pignus & artha felicitatis aeternae.

CAP V T XIII.

In unione Theologia mystica non dari aliquam actionem amoris sine prævia aut concomitante cognitione.

SINE ullo intellectus actu comite, vel prævio, Theologiam mysticam, prout deposita acnam illam DEI perceptionem & unionem, posse contingere, multorum Auctiorum, Mysticorum principiæ, assertio est. Duo sunt in hac re intellectus & difficultas. Primum, An contingat DEUM ab homine amplius amari quam intelligi; hoc est, Balduin. An voluntas possit se in aliquo gradu erigere, & Theologia ultra intellectum progreedi. Sed hujus rei ex dictis lib. 7. & faciliter patere decisio potest: maximus enim sapientia, & intellectus voluntatem, licet prævio intellectus actu, intellectus & cum amore transcendere, ac gustu transire, ut Dominus superius allata cibi similitudine, & S. Thomas auctoritate 1.2. quest. 27. art. 2. ad 2. comprobavit. Tristius, Hoc enim perspicue certatur in arcane spiritus.

Open
T. 1. 6.

Alia est
rei pra-
fensi,
& aliter de re absente: quia de absente per
visum, odoratum, & auditum, de presente vero per
tactum & gustum, sed per tactum de extrinseca a pre-
sente, per gustum vero de intrinseca. DEUS autem
non longe est a nobis, nec extranous, sed in nobis. Ierem.
14. Tu in nobis es Domine. Et ideo experientia divine
bonitatis dicitur gustatio, I. Petr. 2. Si tamen gustatus,

Duplex
experi-
entie
effec-
tus de-
claratur.

Quo-
modo
amor sit

Legend
Balduin
& S. Ca-
thar., illi
sup-cita-
to man-